

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ОДЕСЬКИЙ ТЕХНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ОДЕСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНОЛОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Педагогічною радою
ВСП «Одеський технічний
фаховий коледж ОНТУ»

«29» 29 06 2023 р.,
протокол № 06

Голова Педагогічної ради,
директор ВСП «ОТФК ОНТУ»

ПОЛОЖЕННЯ
про моніторинг якості освіти та освітньої
діяльності у відокремленому структурному
підрозділі «Одеський технічний фаховий коледж ОНТУ»

Введено в дію

3 «01» Вересня 2023 р.

наказом директора
ВСП «ОТФК ОНТУ»

№ 153-М-01-028.9 12.07 2023 р.

ЗМІСТ

1. ПЕРЕДМОВА	3
2. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	3
3. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ МОНІТОРИНГУ	5
4. ОСНОВНІ НАПРЯМИ ТА ВИДИ МОНІТОРИНГУ	6
5. ОРГАНІЗАЦІЯ Й УПРАВЛІННЯ МОНІТОРИНГОМ	9
6. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ФОНД МОНІТОРИНГУ	10
7. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ МОНІТОРИНГУ	11
8. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ.....	11

ЗАТВЕРДЖЕНО

Педагогічною Радою
ВСП «Одеський технічний
фаховий коледж ОНТУ»

«19» серпня 2023 р.,
протокол № 06

Введено дію наказом
директора коледжу № 153-МТ-ОФ-ОД
від «12» липеня 2023 р.

з 01. вересня 2023 р.,
Директор ВСП «ОТФК ОНТУ»

Лілія Іванова

ПОЛОЖЕННЯ

про моніторинг якості освіти та освітньої
діяльності у відокремленому структурному
підрозділі «Одеський технічний фаховий коледж ОНТУ»

1. ПЕРЕДМОВА

1.1 Відповідно до Закону України «Про фахову передвищу освіту», Положення про ВСП «ОТФК ОНТУ», Положення «Про організацію освітнього процесу у ВСП «ОТФК ОНТУ»», Положення «Про внутрішню систему забезпечення якості освіти та освітньої діяльності у ВСП «ОТФК ОНТУ»» складовою діяльності коледжу є система забезпечення проведення моніторингу освітнього процесу і контролю якості освіти.

1.2 Порядок проведення моніторингу якості освітньої діяльності і якості освіти допоможе коледжу не лише якісно підготувати висококваліфікованого фахівця, а й визначити сильні та слабкі сторони, можливості й загрози реалізації освітньо-професійної програми та освітньої діяльності за цією програмою.

1.3 Положення про моніторинг якості освіти та освітньої діяльності в коледжі визначає основні засади та порядок проведення моніторингу, як інструменту внутрішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти підготовки до акредитації освітньо-професійної програми.

2. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

2.1 Дане положення регламентує процедуру та форми проведення моніторингу якості освіти і освітньої діяльності у ВСП «Одеський технічний фаховий коледж ОНТУ», відповідно умовам організації освітнього процесу, ліцензування та акредитації освітньо-професійних програм.

2.2 Провідним напрямом удосконалення системи освіти у коледжі є формування системи управління якістю освіти та освітньої діяльності,

2.3 Моніторинг передбачає збирання первинних даних освітнього процесу, аналіз та оцінку якості освіти, прогнозування та розробку рекомендації щодо корекційної роботи освітньо-професійної програми, начальних планів тощо.

2.4 Моніторинг реалізується за допомогою комплексу методів і чітко розроблених процедур, спрямовується на одній й ті самі об'єкти та періодично повторюється.

2.5 Моніторинг якості підготовки фахівців на будь якому етапі – це одночасно і перевірка якості діяльності викладача, якості організації освітнього процесу, основним результатом якого виступає комплексна підготовка фахівця до самореалізації у суспільстві.

2.6 Моніторинг проводиться на рівнях:

- Викладач – циклова комісія – ОПП – відділення – коледж.
- Здобувач освіти – група – курс – ОПП – відділення.
- Навчальна дисципліна – цикл підготовки – навчальний план – навчальна програма.

2.7 Моніторинг якості освітнього процесу – це відстеження, діагностики, прогнозування результатів діяльності учасників освітнього процесу, який має такі складові: рівень знань здобувачів освіти, якість методів навчання і виховання, засвоєння та дотримання морально-етичних норм, контроль освітньої діяльності.

2.8 Моніторинг здійснюється аналітичною групою з моніторингу якості освіти в Коледжі відповідно нормативних документів та цього положення.

2.9 У Положенні терміни вживаються в таких значеннях:

- **Моніторинг якості освітнього процесу** – це відстеження, діагностика, прогнозування результатів діяльності учасників освітнього процесу. Основним завданням моніторингу є отримання об'єктивної інформації про якість освітнього процесу, якість фахової передвищої та вищої освіти, шляхом проведення як внутрішнього, так і зовнішнього контролів відповідно до завдань державної політики в галузі освіти, під час яких дається оцінка стану та результатів навчальної діяльності, рівню навчально-методичного, матеріально-технічного та кадрового забезпечення освітнього процесу. Моніторинг може включати опитування різних груп респондентів, тестування, проведення контрольних робіт тощо.

- **Моніторинг** – це спеціально організований, постійний, цільовий контроль і діагностика стану освіти в коледжі на базі систематизації існуючих джерел інформації (в т. ч. самооцінювання), а також спеціально організованих.

- **Моніторинг в освіті** – це система збирання, обробки, зберігання і розповсюдження інформації про освітню систему або окремі її компоненти, яка орієнтована на інформаційне забезпечення управління, що дозволяє робити висновки про стан об'єкта і дає прогноз її розвитку.

- **Якість освітнього процесу** - це інтегральна характеристика системи освіти, яка відображає ступінь відповідності досягнутих реальних освітніх результатів та умов освітнього процесу нормативним вимогам, соціальним і особистісним очікуванням.

- **Компетентність** - динамічна комбінація знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні освіти.

3. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ МОНІТОРИНГУ

3.1 **Метою моніторингу** - є забезпечення ефективного об'єктивного інформаційного відображення стану якості освітнього процесу, відстеження динаміки якості наданих освітніх послуг, ефективності управління якістю підготовки фахівців в Коледжі. Також активізація діяльності педагогічного колективу в напрямі вивчення і впровадження інноваційних технологій.

3.2 Для досягнення поставленої мети вирішуються такі завдання:

- Розробка та використання єдиних нормативних матеріалів.
- Створення механізму моніторингових досліджень.
- Розробка та застосування технологій збирання, узагальнення, класифікації та аналізу інформації.
- Отримання достовірної та об'єктивної інформації про умови, організацію, зміст та результати освітнього процесу.
- Систематизація інформації, підвищення її оперативності та доступності.
- Координація діяльності всіх суб'єктів моніторингу.
- Удосконалення технології інформаційно-аналітичної діяльності.
- Своєчасне виявлення динаміки й основних тенденцій у розвитку системи вищої освіти.
- Своєчасне виявлення змін освітнього процесу.
- Забезпечення адміністрацію Коледжу інформацією, отриманою при здійсненні моніторингу щодо створення прогнозів, аналітичних матеріалів.

3.3 Завдання моніторингу - здійснення систематичного контролю за освітнім процесом у Коледжі, а саме:

- здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітньо-професійних програм;
- щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, педагогічних працівників Коледжу та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті Коледжу, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних працівників;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньо-професійною програмою;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;

- забезпечення публічності інформації про освітньо-професійні програми, ступені вищої освіти та фахової передвищої освіти та кваліфікації;
- забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-методичних працях;
- визначення якості навчальних досягнень студентів, рівня їхньої соціалізації; сприяння підвищенню якості освіти;
- вивчення зв'язку між успішністю студентів і соціальними умовами їхнього життя, результатами роботи викладачів, рівнем соціального захисту, моральними цінностями, потребами особистості;
- оцінювання якості кадрового, навчально-методичного, матеріально-технічного, ресурсного забезпечення Коледжу;
- створення необхідних умов для творчої діяльності учасників освітнього процесу, реалізації особистісно орієнтованої системи освіти, адаптованої до рівнів і особливостей розвитку молоді;
- впровадження освітніх інновацій, сучасних інформаційних технологій для оновлення змісту освіти та форми організації освітнього процесу.

3.4 Створення власної системи неперервного і тривалого спостереження, оцінювання стану освітнього процесу.

3.5 Аналіз чинників впливу на результативність успішності, підтримка високої мотивації навчання.

3.6 Створення оптимальних соціально-психологічних умов для саморозвитку та самореалізації студентів і викладачів.

3.7 Прогнозування на підставі об'єктивних даних динаміки й тенденцій розвитку освітнього процесу в Коледжі.

4. ОСНОВНІ НАПРЯМИ ТА ВИДИ МОНІТОРИНГУ

4.1 Моніторинг здійснюється за різними напрямками залежно від його цілей, рівня проведення й функцій обстежуваного об'єкта.

4.2 До основних напрямків моніторингу належать:

- реалізація державної політики у сфері освіти, контроль за дотриманням цикловими комісіями, відділеннями Коледжу законодавчих актів та нормативно-правових документів про профільну повну середню освіту, фахову передвищу та вищу освіту;
- оснащеність освітнього процесу;
- рівень навчальних досягнень в розрізі окремих здобувачів освіти, групи, курсу, спеціальності, відділень;
- вивчення та узагальнення стану організації навчальної та методичної роботи циклових комісій та відділень;
- вивчення стану відповідності навчальних та робочих навчальних програм предметів та дисциплін установленим нормам, сучасним вимогам та змістом;
- організація управлінської діяльності;

– організація та проведення директорських контрольних заходів, директорських контрольних робіт на циклових комісіях коледжу з начальних предметів та дисциплін;

– забезпеченості доступності освіти;

– підведення підсумків екзаменаційних сесій атестації випускників.

4.3 Предметом моніторингу є дослідження якості освітнього процесу в Коледжі.

4.4 Основною формою моніторингу є самооцінювання власної діяльності викладачами, здобувачами освіти, адміністрацією Коледжу за такими критеріями:

- структура і зміст ОПП;

- організація прийому на навчання та визначення результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти;

- організація освітнього процесу;

- контрольні заходи, оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти та академічна доброчесність;

- кадрове забезпечення реалізації освітнього процесу, професіональний розвиток педпрацівника;

- освітнє середовище та матеріальні ресурси;

- внутрішнє забезпечення якості освіти;

4.5 Моніторинг якості освіти, організований згідно з обраними напрямками, використовує різні види вимірювань: педагогічні, дидактичні, соціологічні, психологічні, статистичні, демографічні тощо.

4.6 **Моніторинг на рівні студент – група – курс – спеціальність** здійснюється з метою виявлення реальних навчальних досягнень і передбачає такі процедури, як діагностика вхідного рівня знань студентів, встановлення відносних показників навчальних досягнень, вимірювання залишкових знань, рівня сформованості загальних і фахових компетентностей майбутніх фахівців.

4.6.1 Моніторинг здійснюється із використанням такої інформації: – результатів календарного, рубіжного контролю; – результатів екзаменаційної сесії; – статистичних даних обліку успішності студентів (середній бал, абсолютна успішність, якісний показник успішності).

4.6.2 Показники моніторингу на рівні студент – група – курс – спеціальність: – середній бал за показниками вступних випробувань (свідоцтва про базову загальну середню освіту), зовнішнього незалежного оцінювання (атестата про повну середню освіту);

– середній бал оцінювання вхідного контролю з окремих навчальних дисциплін;

– середній бал поточної успішності (за результатами проміжної атестації);

– середній бал семестрової успішності;

– середній бал за результатами державної підсумкової атестації, атестації;

– середній бал практичної підготовки.

4.6.3 На основі моніторингу і аналізу результатів навчання, поточної і семестрової успішності студентів, директорських контрольних робіт з навчальних дисциплін встановлюється результативність навчальної роботи.

4.7 Моніторинг якості кадрового складу здійснюється на основі таких характеристик:

- освіта;
- науковий ступінь;
- вчене звання;
- кваліфікаційна категорія;
- педагогічне звання;
- педагогічний стаж;
- результативність науково-дослідницької роботи;
- результативність навчальної, методичної та виховної роботи;
- підвищення кваліфікації;
- стать та вік педагогічних працівників.

4.8 Моніторинг якості навчально-методичного забезпечення підготовки фахівця та організації освітнього процесу є одним з базових складових визначення якості освіти і передбачає аналіз:

- освітньої (освітньо-професійної) програми;
- навчального плану;
- робочого навчального плану;
- програм навчальних дисциплін, передбачених робочим планом;
- дотримання нормативно-розпорядчих та інструктивних документів;
- планів навчально-методичної роботи, методичних семінарів, школи молодого викладача, протоколів засідань педагогічних, методичних рад, циклових комісій;
- навчально-методичних комплексів (НМК) на відповідність їх вимогам;
- забезпечення навчальними виданнями та їх якості на різних носіях (підручники, посібники, конспекти лекцій, методичні вказівки, рекомендації);
- проведення різних видів навчальних занять освітнього процесу.

4.9 Моніторинг якості освітнього процесу спеціальності включає аналіз:

- якості навчальних планів (забезпечення компетентності студентів, наявність дисциплін, що відображають останні досягнення в галузі освіти, науки тощо);
- розкладів занять та консультацій (тижневе навантаження студентів та викладачів, чіткість розкладів тощо);
- якості навчальних занять (інноваційні підходи до форм і методів навчання, науковість і доступність, активність студентів та оцінювання їх викладачем тощо);
- стану організації самостійної роботи студентів (методичне забезпечення дисциплін, рекомендації до написання курсових робіт, контроль за СРС тощо);
- стану організації практики (методичне забезпечення, рівень керівництва, документація з практики, узагальнення результатів тощо);
- успішності студентів;
- роботи циклових комісій;

- методичного забезпечення підготовки та проведення кваліфікаційних екзаменів (атестацій);
- роботи екзаменаційних комісій;
- рівня підготовки здобувачів освіти;
- стану реалізації зауважень екзаменаційних комісій;
- стану науково-дослідницької роботи студентів;
- стану науково-дослідницької роботи викладачів;
- стану кадрового забезпечення освітнього процесу;
- стану матеріально-технічної бази (аудиторний фонд, технічні засоби навчання, забезпечення літературою тощо);
- результатів студентських олімпіад.

4.10 Моніторинг якості освітнього процесу на відділенні включає аналіз:

- якості навчальних планів (забезпечення компетентності здобувачів освіти, наявність дисциплін, що відображають останні досягнення науки тощо);
- розкладів занять та консультацій (тижневе навантаження студентів та викладачів, чіткість розкладів тощо);
- якості навчальних занять (інноваційні методи навчання, науковість і доступність, проблемні лекції, активність студентів на семінарах та практичних заняттях тощо);
- стану організації практики (методичне забезпечення, рівень керівництва, документація з практики, організація захисту, узагальнення результатів тощо);
- рівня успішності студентів; - стану організації самостійної роботи студентів (методичне забезпечення дисциплін, рекомендації до написання курсових і дипломних робіт тощо);
- роботи циклової (их) комісій;
- методичного забезпечення підготовки та проведення кваліфікаційних екзаменів;
- роботи Екзаменаційних комісій;
- рівня підготовки здобувачів освіти;
- стану кадрового забезпечення освітнього процесу;

5. ОРГАНІЗАЦІЯ Й УПРАВЛІННЯ МОНІТОРИНГОМ

5.1 Моніторинг проводиться як комплексна перевірка освітньої-професійної програми спеціальності (не раніше 1 разу на 5 років, перед акредитацією) яку організує і проводить аналітична група коледжу, яка затверджується наказом директора.

5.2 До аналітичної групи з моніторингу якості освіти входять заступник директора з НМР – голова, зав. НМК ЗЯО, завідувачі відділень, методист, викладач всіх циклових комісій (відділень). Кількість осіб групи – до 11 чоловік.

5.3 Особи, що здійснюють моніторинг, несуть персональну відповідальність за достовірність і об'єктивність наданої інформації, за правильність обробки даних моніторингу, їх аналіз, використання та конфіденційність результатів.

5.4 Підсумки моніторингу підводяться двічі на рік (за результатами 1-го семестру, навчального року) відповідно до затвердженого плану на навчальний рік по об'єктам моніторингу та критерії оцінювання.

5.5 З урахуванням змін, що відбуваються в освіті, можливий перегляд системи показників моніторингу та вдосконалення методів і напрямів досліджень.

5.6 Моніторинг передбачає широке використання сучасних інформаційних технологій на всіх етапах: збирання, обробка, зберігання, використання інформації: здійснюється за допомогою електронного зв'язку й регулярного поповнення електронних баз даних.

5.7 Моніторинг проводиться у відповідності з чинним Ліцензійним та Акредитаційними умовами Впровадження освітньої, іншими нормативними вимогами до підготовки фахівців в Одеському технічному фаховому коледжі ОНТУ.

5.8 За результатами моніторингу готуються аналітичні матеріали, службові записки тощо у формах, що відповідають цілям задач конкретних досліджень. Зазначені матеріали включають аналітичну інформацію та пропозиції з питань, вирішення яких знаходиться компетенції директора коледжу або його заступників, та заслуховуються на засіданні Методичної або Педагогічної ради.

5.9 Моніторинг кількісних та якісних показників кадрового забезпечення освітньої діяльності, моніторинг якості навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності проводяться під час підготовки до проведення акредитації освітньо-професійних (освітніх) програм та/або при підготовці до ліцензування спеціальностей.

5.10 Керівництво організації моніторингу покладається на заступника директора з НМР, методичне забезпечення та контроль за проведенням моніторингу покладається Навчально-методичний кабінет забезпечення якості освіти із залученням фахівців відділу кадрів, навчальної частини та практичного і виховного секторів.

5.11 Для додаткового виявлення реального стану справ та об'єктивності спостереження рейтингу може бути запропоноване також проведення моніторингу оцінювання ступеня задоволення здобувачів освіти з питань якості надання освітніх послуг та вдосконалення освітнього процесу на повному ступені або рівні освіти, педагогічної майстерності викладачів, сприйняття здобувачами освіти новітніх технологій, нововведень у навчально-методичному забезпеченні за повною спеціальністю з метою якісної підготовки здобувачів освіти до професійної діяльності, а також інших заходів, спланованих робочою групою.

6. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ФОНД МОНІТОРИНГУ

6.1 Реалізація моніторингу передбачає організацію постійного відстеження й накопичення даних на основі:

6.1.1 Документів і матеріалів, отриманих у ході:

- опитування, анкетування учасників освітнього процесу;
- державної підсумкової атестації у формі ЗНО;
- ліцензійних та акредитаційних матеріалів;

– підвищення кваліфікації та атестації педагогічних і керівних кадрів.

6.1.2 Проведення атестації результатів планових спеціально організованих моніторингових досліджень.

6.1.3 Отримана в процесі моніторингу інформація має відповідати таким вимогам:

- об'єктивність (відображення реального стану справ);
- точність (мінімальність у похибках вимірювань);
- повнота (оптимальність джерел інформації);
- достатність (прийняття обґрунтованих рішень);
- систематичність (приведення різноджерельної інформації до спільного знаменника);
- оперативність (своєчасність інформації);
- доступність (реальність вирішуваних проблем).

7. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ МОНІТОРИНГУ

7.1 Організація роботи щодо здійснення внутрішнього моніторингу покладається на голову методичної ради Коледжу (головою аналітичної групи).

7.2 Робота з проведення внутрішнього моніторингу здійснюється методичною радою Коледжу (головою аналітичної групи).

7.3 Загальне керівництво щодо здійснення внутрішнього моніторингу покладається на директора Коледжу.

7.4 Уповноважена особа, що проводить дослідження, має можливість обрати один із запропонованих видів моніторингу, координує та узгоджує з адміністрацією та головою методичної ради.

7.5 Уповноважені особи несуть відповідальність за дотримання критеріїв здійснення моніторингу, зазначених у даному Положенні.

7.6 Результати моніторингових досліджень узагальнюються та обговорюються на Адміністративній та Педагогічній радах Коледжу.

7.7 Матеріали моніторингових досліджень зберігаються протягом року, а підсумкові - протягом навчання студентів, з якими проводився моніторинг.

7.8 Моніторинг може проводитись як під час освітнього процесу, так і в позанавчальний час, відповідно затвердженого плану.

8. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

8.1 Положення поширюється на моніторинг діяльності всіх структурних підрозділів Коледжу.

8.2 Результати моніторингу циклова комісія, здобувач освіти заслуховуються на засіданні адміністративної ради, ради якості, а моніторинг діяльності відділення та Коледжу в цілому на засіданнях Методичної та Педагогічної ради Коледжу та оприлюднюються на офіційному веб-сайті Коледжу.

8.3 У випадку внесення змін або доповнень у державні нормативно-правові документи, що регламентують питання цього Положення, відповідні

7.5 Уповноважені особи несуть відповідальність за дотримання критеріїв здійснення моніторингу, зазначених у даному Положенні.

7.6 Результати моніторингових досліджень узагальнюються та обговорюються на Адміністративній та Педагогічній радах Коледжу.

7.7 Матеріали моніторингових досліджень зберігаються протягом року, а підсумкові - протягом навчання студентів, з якими проводився моніторинг.

7.8 Моніторинг може проводитись як під час освітнього процесу, так і в позанавчальний час, відповідно затвердженого плану.

8. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

8.1 Положення поширюється на моніторинг діяльності всіх структурних підрозділів Коледжу.

8.2 Результати моніторингу циклова комісія, здобувач освіти заслуховуються на засіданні адміністративної ради, ради якості, а моніторинг діяльності відділення та Коледжу в цілому на засіданнях Методичної та Педагогічної ради Коледжу та оприлюднюються на офіційному веб-сайті Коледжу.

8.3 У випадку внесення змін або доповнень у державні нормативно-правові документи, що регламентують питання цього Положення, відповідні пункти Положення втрачають свою чинність і вступають у дію внесені та затверджені в установленому порядку зміни.

Положення розроблено робочою групою у складі:

Суліма Ю.Ю. – заст. директора з НМР, к.т.н.,
викладач-методист в/к

Коваленко А.В. – заст. НМК ЗЯО, з.в.у,
викладач-методист в/к

Бригадир Л.Г. – зав. відділенням,
викладач-методист в/к

Положення розглянуто, узгоджено та схвалено на
спільному засіданні Методичної ради та Ради якості
освіти ВСП «ОТФК ОНТУ»

Протокол № 09, «31» травня 2023 р.

